

χρηός των γλωσσισμάντων Γ. Μιστριώτης ήταν επί κεφαλής της φοιτητικής εξέγερσης, βγάζοντας πύριους λόγους.

Στις 8 Νοεμβρίου 1901, στις 4 μ. μ., συγκροτήθη «πάνδημος συλλλητήριο προς σπλήττειαν των άθών και διαφθορών της Έλληνικής γλώσσας». Το συλλλητήριο θα γινόταν στους στύλους του Όλυμπίου Διός, με τη συμμετοχή των Συντεχνιών, ή όποιες «ετέθησαν παρά τόν πλευρόν των αγωνιζομένων φοιτητών», άπως έγραφε η προκήρυξις.

Άπό τόν μεσημέρι της ιστορικής εκείνης ήμέρας οι φοιτητά άρχισαν να συγκεντρώνονται στα Προπύλαια. Καί όταν ήρθε ή ώρα, ξετύλιξαν μια Έλληνική σημαία, μπήκαν στη γραιμμή και εβινθηθηκαν πρός τόν τόπο του συλλλητηρίου, τραγουδώντας τόν παλιόν θούριον :

Γιά της Πατρίδος την Έλευθερία,
Γιά του Χριστού την πίστη την αγία,
Γι' αυτά τά δύο πολεμού
Κι' αν δέν τά άποκηώω
Τι μ' ώφειλει να ζήσω . . .

Κόσμος πολύς παρακολούθησε τη διάβαση των με συμπάθεια, με ζητωκραυγές, με χειροκροτήματα. Η Άθήνα ήταν άνάστατη...

Στους Στύλους πάλι άλλη συγκέντρωσις, μιλάδες λαού, τά λάβαρα των Συντεχνιών, μουσική κλπ. Τούς φοιτητάς ήποδέχεται ή Πρόεδρος του Συλλόγου των Κορηών «Τό Άρχαίδι Νικ. Τρατάκης και τούς προσφωνεί. Άπαντά ένας φοιτητής της Νομικής όνόματι Σταύρος Άρβανίτης, διαβεβαιώνοντας ότι «οί Έλληνες Άκαδημαϊκοί ποίται είνε έτοιμοι να γίνουν τόν άμα τον μέχρη τελευταίος οριόδος ύπέρ της Θρησκείας και της Γλώσσας».

Η έπιτυχία του συλλλητηρίου ήταν φανερή. Απηγγέλλθησαν φλογεροί λόγοι, ποιήματα και, τέλος, έγινε δεκτό ένα αίτησμάτο για την Κυβέρνηση ψήφισμα. Καί όλο εκείνο τόν πλήθος, με τίς σημαίες και τούς φοιτητάς επί κεφαλής, με ένθουσιασμό άκόρητο, με ζητωκραυγές, με άληθινή μέθη, εβινθησαν πρός την πόλι...

Ήταν ή ώρα 5 1/2, όταν ή πρωτοπορεία έφτασε, διά της όδοσ Στάδιον, μικροστό στο Παγεσιστήμιον. Έκει όμως βρήκε αντίεστοιχόν τόν στρατό, ό όποιός είχε κυβερνητική διαταγή να διαλύσει, έστοι και διά τών όπλων, τούς φοιτητάς και τόν λαόν. Αυτό άναψε χειρότερα τά πνεύματα. Άκούστηκαν βροντές και φοβήρες. Έπεσαν οι πρώτοι πυροβολισμοί... Τό σπένθημα του άλληλοσπαταγμού είχε δοθή!

Τό ίπαικό έκανε επέλασι. Οι ίππεις, με γυνείες τίς σπάθες, χτυποσαν δεξιά και άριστερά, τόν άμα έτρεχε. Η όδοσ Κοραή είχε μεταβληθή σε πεδίου μάχης. Οι φοιτητά χτυποσαν με τά μασιτόνια, οι λόγοι δέ που έτυχε να είνε διπλωμάτιοι με περιστροφία, πυροβολούσαν... Η φωνή των έφορισμών, των τραυματισμένων οι γόνος και οι πυροβολισμοί έντεινον τόν άγριον θέαμα. Ένας μαθητής τόν έντεινον, Βαρώτης όνόματι, πέφτει νεκρός. Μερικοί άνθρωποι του λαού και όξο φοιτητά πληγώνονται βαρεία!... Καί ή νύχτα έπεσε και σκεπάσε με τό σκοτάδι της την ταραγμένη άπ' άωρη σε άωρη πρωτεύουσα. Τό Δημοτικό Νοσοκομείο είχε γεμίσει από νεκρούς και πληγωμένους.

Στό άκόλονθο φύλλο θα έξιτορήσουμε τίς συνέπειες της φοιτητικής αυτής συμπλοκής και τίς διαφόρους άλλας φοιτητικές ταραγές.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ

ΜΙΑ ΕΚΘΕΣΙΣ... ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Κάποιον Άμερικανική ήφημερίδα είχε την έπιτηνεία να προτείνει τελευταία να συγκροτηθή επί Νέα Ύόρκη μια διεθνής έκθεσις των ανθρώπινων γενών. Για να μην άπομείνι μάλιστα καμιά άμφιβολία ώς πρός την σοβαρότητα της έν λόγω πρότασεως, παραθέτουμε και τόν σχετικό άπόσπασμα της ήφημερίδος :

«Θά παρακινήσουμε, λέγει, την Κυβέρνηση να στείλι πράκτορας σ' όλα τά μέρη του κόσμου, για να μάς φέρουν τά καλύτερα δείγματα των ανθρώπινων γενών. Η πόλις μας θα τόν θεωρήσει μεγάλη τιμή της να περιποιηθή και να συντηρήσει, για όσες μέρες μείνουν έδώ, τούς άξιότιμους κυρίους και τίς κυρίες που θα έχουν την καλοσύνη να δεχτούν την πρόσκληση. Όλοι θα μάς είνε εξ ίσον εύπρόδεκτοι, από τόν ρουαφό Αλιθία μέχρι του βραχυσώμου καίκου του Ουράνιου Κράτους, από τόν σκυθρωπό Περούβιανόν και τόν σκληραγαγμένον Έσκιμώον, μέχρι τόν μυσηριαώδους καίκου της Άνω Αιγύπτου και της Λευκής σαν τη ζάχαρη Κιρκασίας!...»

Μπορεί όμως ποτέ να πραγματοποιηθή μιά τέτοια πρότασις; Πολύ άμφιβάλλουμε...

ΤΕΤΡΑΣΤΙΚΑ

Στροφή παμπάλαια μου έρχεται χωρίς να τη γυρεύω,
θαμμένη, μέσ' άπ' την καρδιά στα χείλη: «Σε λατρεύω!
Σαν έρθον τα μεσάνυχτα, μήν τόν κνιτάς τ' άστέρη,
τό χέρι μου είν' άνήμπορο να πάη να σου τόν φέρη».

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΔΑΜΑΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ
ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Μιά μέρα κάποιος Σπαρτιάτης ερώτησε τόν Άγχιλάω τί ιδέα είχε για τόν τείχος της Σπάρτης, τόν όποιον είχε χτιστεί πριν άπ' τή δική του βασιλεία κι' ήταν εξαιρετικά όχορό.

— Καλό θάταν για τίς γυναικείες, άπάντησε ό βασιλεύς. Για τούς άντρες όμως που κατοκοίνν έδώ μέσα είνε περιτό...

Άλλη μιά μέρα προσκάλεσαν τόν Άγχιλάω να πάη ν' άκουση κάποιον που έμμετο καταλήρητα τόν τραγοδιόν τού ήθηνοσού. Ο Άγχιλάωσ όμως άρνήθηκε να άπακούση, λέγοντας:

— Έγώ άκούσει πολλές φορές τόν ίδιο τ' ήθηόν να κειληδή...

Κάποιος ερώτησε τόν Άγχιλάω:
— Ποιά είνε μεγαλύτερη άρετή ή δικαιοσύνη ή ή γενναίότης;
— Άν ήσαν δίκαμα όλοι οι άνθρωποι, άπάντησε ό Άγχιλάωσ, δέν θα χρειαζόντουσαν οι γενναίοι...

Μιά μέρα κάποιος ερώτησε τόν Άγχιλάω έως που φτάνον τά σπνορα της Σπάρτης. Τότε ό άντάξιος βασιλεύς έπρότεινε τόν όδρο του και έλεγε με ύπερηφάνια:

— Ός εκεί που φτάνει αυτό!

Κάποτε ό Σπαρτιάτης Λαμωνιάς, σε μια έπίσημη παράστασι, ώροσθή ώς ό τελευταίος τού χορού. Άντι δέ να ώρμηθή και να άγανακτήσει γι' αυτό, όπως θάγανον άλλοι, εδέχτηκε τόν διορισμό του και έλεγε:

— Σας συγχωρώ, που βρήκατε τρόπο να τιμησέτε... μιά άσημη θέσι!

Όταν ό ποιητής Άρχιλόχοσ έπισκέφθηκε μιά φορά τή Σπάρτη, άναγκάστηκε να φύγη την ίδια ώρα κατά διαταγή των εφόρων. Η αίτια τού άκούστος του ήταν κάποιος ποίημα του, στο όποιο μετοξύ των άλλων έλεγε ότι είνε προτιμότερο να εβίη ό πολεμιστής την άσπίδα του στη μάχη, παρά να σκοποθή.

Κι' έτσι ό διάσημος οστροφικός της άρχαίότητος δέν έφρότασε να γνωσίζει σχεδόν καθόλου τή Σπάρτη και τούς Σπαρτιάτες, που συνήθισαν να πέφτον ήρωικός στις μάχες, που σέβειστε ύπέρησαν ομησάδες...

Ο Άνδροκλίδης σε κάποιον καταγραφή, μολονότι ήταν χολός, συγκατελέγη μεταξύ των μαχητών. Έπειδή δέ μερικόν άλλοι συμπαιρόνται τον εφόρειναι τή διαγραφή του, με τή δικαιολογία ότι λόγω του οσμητικώ του έλαττώματος δέν θα μπορούσε να πολεμήσει, ό ύπερηφάνος Σπαρτιάτης τούς έλεγε:

— Τά πόδια θα μου χρειαζόνταν αν έπρόκειτο να τραπό εις φυγήν. Έγώ όμως θα μείνω στο πεδίο της μάχης πολεμώντας ως την τελευταία στιγμή...

Πριν άκομη άρχισή ή περιήρημη μάχη των Θεριοτιώων, κάποιος έλεγε στο Λεωνεία:

— Πώς τολμάτε να άντιπαραβλήθητε έσσεις άπέναντι των Περωσών;
— Άν έχης ύπ' όψει σου τόν αριθμό των Περωσών, άπάντησε ό άρχηγός των τριακοσίων, δέν θ' άρκοσθε δόλοληρη ή Έλλάς για να τούς άντιμετωπίσει. Άν όμως έννοσεί τή άνδρεία τους, ό αριθμός μας είνε περισσότερο από άρκετό...

Κάποτε ό Έπικράτης συνάντησε στο δρόμο κάποιον γνωστό του νεόν, που πήγαινε με μιά σιντογραφία άταιμαστή γι' αυτόν. Μόλις τον είδε λοιπόν ό νέος ντράπηκε και κοκκίνισε.

— Πρόσχε, παιδί μου, τόν έλεγε ό Έπικράτης, να μην περατάς με άνθρώπους που σε άκονών ν' άλλάρης χρομία στο δρόμο, μπρός στους γνωρίμας σου.

Ο Σπαρτιάτης Θεαρίδας άκόνιζε κάποτε τόν ζήρος του. Κάποιος συμπαιρόνται τόν ερώτησε αν είνε κοφτερό.

— Πιό κοφτερό άπ' τή σικοφαντία! άπάντησε έξέλιος.

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Δέν έπάχσει πλούσιος που να μη μπορη να πάγην και φτωχός που να μη μπορη να δίνη.
Ζεφράν
— Ο δεσποτισμός των μεγαλοερών είνε χειρότερος από τόν δεσποτισμό των μοναρχών.
Φρειδερίκος Β'.
— Έπόνεσα. Άρα ξερησ.
Μυσσί

